

ת"פ 13755/02/13 - מדינת ישראל נגד פראג סלבו

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כבוד השופט רפי כרמל

ת"פ 13755-02-13

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

פראג סלבו
ע"י ב"כ עו"ד ארז בר-צבי

נגד
הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בגדר הסדר טיעון, בעבירות הכלולות

בכתב האישום המתוקן המחזיק ארבעה אישומים.

2. במסגרת האישום הראשון, הורשע הנאשם בעבירת סחיטה בכוח

לפי סעיף 427(א) רישא לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ובעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 335(א)(1), בצירוף סעיף 334 לחוק. בגדר אישום זה, הגיע הנאשם, ביום 27.1.13 בסמוך לשעה 19:40, לחנות סופר זול ברחוב הנורית בירושלים. הנאשם נכנס לחנות, נטל בקבוק שתייה חריפה, רץ אל הקופאי, חבט באמצעות בקבוק הזכוכית בראשו של הקופאי, באומרו לקופאי כי עליו לזכור זאת ולהביא לו כסף. בהמשך, ניגש הנאשם לאחד המדפים, נטל שני בקבוקי זכוכית נוספים, חזר אל הקופאי וביקש לפגוע באמצעות הבקבוקים בראשו של הקופאי. הנאשם פגע באמצעות אחד הבקבוקים בידו של הקופאי ולאחר מכן השליך עליו את אחד הבקבוקים. לאחר שהנאשם ביקש לצאת מהחנות, הוא חלף שוב על פניו של הקופאי ופגע בצווארו של הקופאי, באמצעות חפץ חד. כתוצאה מהמעשים, נגרמו לקופאי חתך בראשו וחתכים בצווארו. בגדר האישום השני, עבר הנאשם עבירת תקיפה לשם גניבה, לפי סעיף 381(א)(2) לחוק. הנאשם הגיע, ביום 28.1.13, סמוך לשעה 20:00, לחנות במרכז העיר בירושלים. הנאשם הגיע בסמוך לקופה. כאשר הקופאית פתחה את הקופה, הנאשם הושיט ידיו ולקח שטרות מתוך הקופה. הקופאית ניסתה למנוע מהנאשם את מעשיו ובתגובה הנאשם דחף אותה. עובד נוסף שניסה למנוע מהנאשם להימלט,

ביקש לאחוז בנאשם, אולם הנאשם גרם לנפילתו של אותו עובד, היכה אותו בפניו, ובעט בבטנו. כתוצאה מכך, נגרמו לאותו עובד חבלות. בגדר האישום השלישי, הורשע הנאשם בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק. ביום 30.1.13 בסמוך לשעה 02:00, הגיע הנאשם לחנות בטיילת החוף באילת. הנאשם ניגש למקורר המשקאות, הוציא שני בקבוקי זכוכית ולאחר מכן ניגש לכיוונו של העובד בחנות, שבר את בקבוקי הזכוכית, אחז את השברים בידו ודרש מהעובד להוציא לו את הכסף מהקופה. העובד ציית והעביר לנאשם סכום של ₪ 420. בגדר האישום הרביעי, הורשע הנאשם בעבירת בריחה לפי סעיף 257(1) לחוק. בעקבות המתואר באישומים הראשון עד השלישי, הוגשה בקשה למעצר הנאשם עד תום ההליכים, במסגרת זו נעצר הנאשם והועבר לבית החולים הרצוג, לצורך מתן חוות דעת לעניין כשרותו לעמוד לדין. ביום 27.2.13 נמלט הנאשם מתחומי בית החולים.

3. כאמור, הודאתו של הנאשם באה בגדר הסדר טיעון. הנאשם הודה בעבירות שיוחסו לו והוסכם, כי הצדדים יהיו חופשים בטיעוניהם לעונש.

4. הנאשם כבן 24 ובעברו הרשעה בעבירות רכוש ואלימות משנת 2007, עת היה קטין. לצד זאת יש לציין כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות לא קלות. בטרם הגיעו הצדדים להסדר טיעון, העלה הסנגור את הטענה לפיה הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין ולא היה שפוי בעת ביצוע העבירות המיוחסות לו, זאת לפי סעיף 34ח' לחוק העונשין. במסגרת זו נשמעו ראיות ובסופם של דברים ניתנה החלטה לפיה טענתו של הנאשם נדחתה וטענת ההגנה של "אי שפיות הדעת" אותה העלה - נדחתה. יחד עם זאת, יש לציין כי אף לפי חוות דעתו של המומחה מטעם המאשימה (פרופ' פסח לכטנברג), נמצא כי הנאשם סובל מהפרעת אישיות. במסגרת עדותו הבהיר פרופ' לכטנברג, כי הנאשם קרוב יותר בקו הרצף לגבול שבין אי כשירות לבין כשירות וכי היו התלבטויות בטרם הגיעו המומחים מטעם המאשימה למסקנותיהם (ראה: עמ' 32-33 לפרוטוקול והמוצג נ/1).

5. שירות המבחן המציא תסקיר ותסקיר משלים בקשר עם הנאשם. שירות המבחן התרשם כי לנאשם קשיים בוויסות רגשי וקושי בשליטה בהתנהגותו. הוא נוטה להתנהגות אלימה ופוגענית כלפי הסביבה, אם כי במידה מסוימת, הוא מכיר בדפוסים הבעייתיים שלו ובצורך לקבל טיפול. התסקיר סוקר את משפחתו של הנאשם, שהינה משפחה המנהלת אורח חיים חרדי. בין הנאשם לבין משפחתו החלו להיווצר מתחים לאור העובדה שהנאשם החל לנהל אורח חיים חילוני. הנאשם התגייס לצה"ל, אולם שוחרר לאחר מספר חודשים בשל אי התאמה. בסמוך לתקופה זו, החל הנאשם לבטא בעיות התנהגות שונות, כגון שריפת תמונות מילדותו, שינוי שמו, שבירת חפצים והתפרצויות זעם. משפחתו הפנתה אותו לאבחון פסיכיאטרי שם אובחן כסובל מהפרעת אישיות, אולם הנאשם סירב לכל טיפול שהוצע לו. בהמשך החל הנאשם להזניח את עצמו ורמת התפקוד שלו הידרדרה. הנאשם גילה אלימות כלפי רכוש, גם במהלך מעצרו. שירות המבחן ביקש לבדוק אפשרויות טיפול במסגרות שיקומיות. לשם כך, הומצא תסקיר משלים. שירות המבחן הציע כי הוריו של הנאשם יפנו בשמו למוסד לביטוח לאומי ויגישו בקשה לזימון ועדה רפואית בעניינו לתכלית אבחנתו. לצד זאת, במידה שיוחלט שלא ללכת בנתיב זה, הומלץ להטיל על הנאשם ענישה מוחשית של מאסר קצר, תוך בחינת אפשרות לשילובו בטיפול נפשי ומעקב פסיכיאטרי במסגרת מעצרו.

6. ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש הפנתה לחומרת המעשים, לכך שנפגעו אנשים ממעשיו של הנאשם, נפגעו הערכים המוגנים הכוללים שלמות הגוף, שמירה על הסדר הציבורי והגנה על הציבור. ב"כ המאשימה הסכימה כי לאור

הבעיות הנפשיות מהן סובלת הנאשם, יש ליתן משקל למצב זה, ועל כן יש לקבוע מתחמי ענישה נמוכים במעט בעניינו.

באשר לאישום הראשון - נטען, כי המתחם הינו שלוש עד שש שנות מאסר ולאור מצבו של הנאשם, המתחם אמור לנוע בין שתי שנות מאסר לארבע שנות מאסר.

באישום השני - נטען כי המתחם אמור לנוע בין שתיים עד ארבע שנות מאסר ולאור מצבו של הנאשם, שנה עד שלוש שנות מאסר.

באישום השלישי- נטען כי המתחם הראוי הינו שלוש עד שש שנות מאסר, ובעניין הנאשם, שנתיים עד ארבע שנות מאסר. באשר לאישום הרביעי נטען כי העונש המתאים הינו מאסר בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר, ובעניינו של הנאשם, מאסר בעבודות שירות ברף הנמוך, עד לשנת מאסר בפועל. נטען, כי אין מקום לסטות ממתחמי הענישה לקולה בעניינו של הנאשם. קיים לו עבר פלילי, במצבו הינו מהווה סכנה לציבור ועל כן יש לגזור עליו עונשים מצטברים בצירוף מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים.

7. הסנגור, בטיעונו, שם דגש על כך שהנאשם במצבו קרוב יותר לאי שפיות מאשר לשפיות ולכך שהיו התלבטויות בטרם הגיעו למסקנה בעניינו. הודגש, כי לא קדם תכנון למעשים, אלא מדובר בביצוע שנשען על מערכת שיקולים לקויה, עקב מצבו של הנאשם. גם הנזק שנגרם הינו בשל מצבו הנפשי, ויכולתו להימנע מהעבירות הייתה מצומצמת עד לא קיימת, מאחר, שלשיטת הסנגור, הנאשם קרוב לסייג של אי שפיות כחוט השערה ויש לכך השפעה משמעותית לעניין הענישה. הודגש כי האירועים התרחשו על פני פרק זמן קצר של מספר ימים. הנאשם זקוק לטיפול נפשי ובתקופת מעצרו מצבו מדרדר. הן הנאשם והן משפחתו נפגעו ממעשיו של הנאשם שהם תוצאה של כשירותו הלקויה באופן משמעותי.

8. הנאשם, בדבריו, אמר כי אינו יודע כיצד ביצע את המעשים שביצע והוא לא שעה לבקשת אביו לטיפול פסיכיאטרי.

אביו של הנאשם ביקש להוסיף כי אף הפסיכיאטר משב"ס אמר לו כי הנאשם אינו אמור להיות בבית הכלא אלא זקוק לטיפול. הנאשם אמר לו כי הוא סובל באופן קיצוני ממעצרו. לדבריו, אין מקום במדינה מתוקנת לכלוא אדם שמצבו כמצב הנאשם, אלא הוא זקוק לטיפול.

9. חוק העונשין (תיקון 113) קבע את עקרון ההלימה שמשמעו אימוץ עקרון הגמול כעקרון מנחה. יש לבדוק העבירה וכל העולה ממנה ולאחר מכן הנסיבות האישיות. בחינת העבירה ונסיבותיה מביאה לקביעת מתחם ענישה ואחר כך יש לבחון הנסיבות האישיות. דהיינו, העבירה מכתובה את המתחם ושילוב הנסיבות האישיות במתחם מכתבים את גזר הדין.

נקבע כי התיקון לחוק יצר מנגנון תלת שלבי לגזירת העונש. **השלב הראשון**, יש לבדוק האם הנאשם הורשע בכמה עבירות, והאם אלו מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. כאשר מדובר בכמה אירועים, יש לקבוע עונש הולם לכל אירוע בנפרד ולבסוף ניתן לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים. **בשלב השני**, יש לקבוע את מתחם הענישה הראוי כעולה מסעיף 40 ג'(א) לחוק העונשין. ביצירת המתחם מספר שיקולים: "**האחד**, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו. **השני**, מדיניות הענישה הנוהגת. **השלישי**, נסיבות הקשורות בביצוע

העבירה כמפורט בסעיף 40ט' והם: תכנון, חלקו של הנאשם, הנזק הצפוי וזה שנגרם, הסיבות לביצוע העבירה, הבנת הנאשם ויכולת להימנע מעבירה, מצוקתו הנפשית, קרבה לסייג אחריות פלילית, מידת האכזריות כלפי נפגע העבירה, ניצול כוח ומעמד. **בשלב השלישי**, יש לגזור את העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם ולהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה: הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות שיקולי גיל; פגיעה במשפחתו; הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה וההרשעה; מידת האחריות של הנאשם למעשיו; שיקומו או ניסיונות שיקום; מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ופיצוי על הנזק שנגרם בעטייה; שיתוף פעולה עם רשויות אכיפת החוק; התנהגות חיובית של הנאשם ותרומתו לחברה; נסיבות חיים קשות של הנאשם; התנהגות רשויות אכיפת החוק; חלופי הזמן מביצוע העבירה; עברו הפלילי של הנאשם או העדר עבר.

ניתן לסטות מהמתחם כאשר מתקיים אחד משני חריגים: האחד לקולה אם הנאשם משתקם או קיים סיכוי של ממש שישתקם (סעיף 40ד'); והשני לחומרה, אם יש חשש ממשי שהנאשם ישוב ויבצע עבירות וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות להגן על שלום הציבור (סעיף 40ה').

על-פי התיקון לחוק, קיימת חובת הנמקה בארבע תחנות: קביעת מתחם העונש ההולם; גזירת העונש המתאים; חריגה מהמתחם וגזירת הדין כאשר מדובר בכמה אירועים.

10. אכן, מעשיו של הנאשם פגעו בערכים מוגנים בעלי חשיבות: שלמות הגוף, שלמות הרכוש, ובטחון הציבור. מעשיו של הנאשם גילו פריקת עול מוחלטת, אי התחשבות בזולת, ורצון למלא אחר צרכים פנימיים על חשבון האחר. יחד עם זאת, מדובר בנסיבות יוצאות דופן: עניין לנו בנאשם שלפי הראיות שהובאו מטעם המאשימה, אף שהוא כשיר לעמוד לדין, מצבו כה רעוע עד כי הינו קרוב לקו שמעבר לו נמצאת אי הכשירות. המעשים בוצעו על פני לוח זמנים קצר מאוד. מצבו הנפשי של הנאשם היה קשה ונותר קשה, תפקודו לקוי. אמנם הנאשם נמצא כשיר לעמוד לדין, אולם, כאמור, מדובר בכשירות "על הצד הנמוך". לעניין מתחם הענישה, המתחם הראוי לאישומים 1 ו- 3 הנו שנתיים עד שש שנות מאסר, באישום השני המתחם הנו שנתיים עד ארבע שנות מאסר ובאשר לאישום הרביעי מאסר בעבודות שירות עד שנת מאסר.

המתחם הכולל בגין כלל האירועים אמור לעמוד, בעניינו של הנאשם, בין שתי שנות מאסר עד שש שנות מאסר. יצוין כי לאור רצף האירועים הקצר, יש לקבוע מתחם כולל לכלל האישומים.

לאור מצבו של הנאשם כפי שפורט לעיל ויתר הנסיבות, בצירוף עובדת הודאתו של הנאשם, יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הנמוך.

12. לפיכך אני גוזר על הנאשם כדלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים. תקופת מאסרו תחל מיום מעצרו.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

עמוד 4

תשומת לב שירות בתי הסוהר מופנית למצבו הנפשי הקשה של הנאשם ולצורך להעניק לו טיפול מתאים ביתרת תקופת מאסרו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן.

ניתן היום, י' ניסן תשע"ד,
10 אפריל 2014,
במעמד ב"כ המאשימה,
ב"כ הנאשם והנאשם
עצמו.
רפי כרמל, שופט